

Ο ΦΑΙΤΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΑΔΑΜ ΜΙΚΙΕΒΙΤΣ, ΕΝΑΣ ΓΟΗΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Μέγας ποιητής και μικρός άνθρωπος. Πώς συνωμοτούσε ο Μικιεβίτς και πώς εγκατέλειπε τους συντροφους του. Πώς έγραφε τις γυναίκες. Η μαρτυρική ζωή της σύζυγου του. Τα γλεντία του με τους Ρώσους εύγενείς. Η Μεγάλη Πολωνική Έπανάσταση. Όπου ο ποιητής δεν έννοει να χαλάει την ησυχία του. Τι έκανε ο Μικιεβίτς, ενώ οι Πολωνοί σκοτωνόντουσαν. Πώς έστειλε τους συμπατριώτες του στον πόλεμο, κτλ. κτλ.

Η ζωή ενός μεγάλου ποιητή ή ενός μεγάλου καλλιτέχνη δεν είναι μονάχα η καθημερινή του πράξη, ούτε μπορεί κανείς να τον κρίνει και να τον χαρακτηρίσει άπ' αυτές. "Αν συνέβαινε αυτό, τότε ο μέγας ποιητής Φρανσουά Βισόν κ' ο περίφημος καλλιτέχνης της 'Αναγεννήσεως Μπενουέτο Τελλίνι, δεν θα ήταν τίποτε άλλο παρά εργαλεία του κοινού δικαίου, ο δε θύπος Βερολίαν τύπος σατυρού.

Κάθε ποιητής «δικαιώνεται» από τα έργα του για τις πράξεις της ζωής του, όσο ταπεινές κ' αν είν' αυτές. Το έργο του τον αποκαθιστά στην έκταμη των μεταγενετέρων, οι οποίοι του συγχωρούν και εγκλήματα άδικα.

Ο σύντομος αυτός πρόλογος ήταν άναρτήτος, προκειμένου να γράψουμε σήμερα για τη ζωή του μεγάλου ποιητού 'Αδάμ Μικιεβίτς, του έθνικού ποιητού της Πολωνίας και πρώτου της ελευθερίας της. Γιατί άλλως, άμα οι άναγνώστες μά διαβάσαν τη σελίδα αυτή, θα κατέληγαν στο συμπέρασμα πως ο Μικιεβίτς ήταν ένας τύπος ανθρώπου ανάνηδου, έρωιστού και δειλού...

Και τώρα, ως άρχισουμε... Κατά τη νεανική του ηλικία, ο Μικιεβίτς δεν έκανε τίποτε άλλο, παρά να διοργανώνει συνωμοσίες και στάσεις προς άπελευθέρωση της Πολωνίας από του Ρωσικού ζυγού. Δεν τό έκανε όμως αυτό στο σοβαρό, τό έκανε άπόλυτα για να διασκεδάσει, φροντίζε μάλιστα να μην ένοχοποιείται ποτέ μά έτσι, όταν η συνωμοσίες άνεκαλύπτοντο και οι άλλοι συνωμοτά έξερδιζόντουσαν στη Σιβηρία, άπου σάπριζαν ή πέθαιναν μέσα στην άδελότητα, αυτός ξεφευγε και περνούσε τον καιρό του, γλεντώντας στη Μόσχα με όμοιες κυρίες.

Και έπειδή ο λόγος περί γυναικών, αναφέρουμε εδώ, ότι ο Μικιεβίτς ήταν μέγας γυναικωκατακτητής. Ήξευρε να γοητεύει τις γυναίκες, να τις σέγγη φιλοτιμμένες από έρωτα μπρός στα πόδια του και να τις κάνει να εγκαταλείψουν, προς χάριν του τά πάντα, σιζύγους, γονείς, οικογένεια... Κατόπι τις έπροδίδε σκληρότητα με άλλες για να τις εγκαταλείψει στο τέλος άδικα πό σκληρά κ' αυτές.

Όντε και σ' αυτή τη γυναίκα που διάλεξε για σύντροφο της ζωής του, έφραζε με καλύτερο τρόπο. Άφου την παντρεύτηκε για την πρόβα της, τήν έκανε κατόπι τόσο δυστυχισμένη, ώστε στο τέλος κατόντησε, έπειτα από μία μεγάλη άρρώστεια, μισοτέλιη. Μα ο ποιητής ούτε νοιάζονταν καθόλου για την κατάσταση της και στις χειριμότερες στιγμές της άρρώστειάς της, τήν εγκατέλειπε μόνη και χωρίς καμιά ά προστασία...

Ο Μικιεβίτς, μολοντί είνε ο έθνικός ποιητής των Πολωνών, ούτε στην Πολωνία γεννήθηκε, ούτε έζησε ποτέ σ' αυτή. Άπό τους Πολωνούς τους Ρώσους, τους δήμιους δηλαδή του Πολωνικού λαού, και παρ' όλες τās θανατικές έπελάσεις Πολωνών, στις άποιες παραστάθηκε, παρ' όλες τις συνδέσεις του έξερδιον συμπατριώται του, τους όποιους ο Ρώσους έσπασαν στη Σιβηρία φορτωμένους άλυσιδους, αυτός τά πήγαινε πάντα περιγίμια με τους Ρώσους. Περνούσε νοσητευτικά τον καιρό του στη Μόσχα και στην Πετρούπολη, διασκεδάζοντας διαρκώς στα μέγαμα των Ρώσων φίλων του και θαυμαστών του.

Άρσιότερα τους εγκατέλειψε κ' αυτούς, όχι βέβαια από άσθημα πατριωτισμού, αλλά για να πάη να ζήσει σε κλίματα πό εύχάριστα, στην 'Ελβετία, στο Παρίσι, στη Ρώμη. "Όπου όμως κ' αν πήγαινε, τό έκανε θάλασσα. Φεύγοντας μάλιστα άπ' τη Γαλλία, μολοντί οι Παρισιοί τον είχαν περιποιηθεί, όσο μπορούσαν καλύτερα και ή κυβέρνητας του είχε δώσει σίνταξι, δεν παράλαμπε να χαρακτηρίσει με τά χειρότερα έπίθετα τό Γαλλικό λαό. Στη Ρώμη πάλι, όταν έγινε δεκτός άπ' τον Πάπα, τού μίλησε με τόσο ανόθεα, ώστε ο "Άγιος Πατήρ τά έχασε μπρός στην τόλμη του...

"Όταν έξερράγη ή Μεγάλη Πολωνική Έπανάσταση του 1830, όλοι περιέμεναν να ίδουν τον ήμνητή της Πολωνικής ελευθερίας Μικιεβίτς, να προέξη πρώτος στα πεδία των μαχών. Μα ο Μικιεβίτς δεν χαλιώσε έννοια την ησυχία του για τόσο άσηματα πράγματα. Έξουκαλούθησε να παραμείνη ήσυχώτατος στην 'Ιταλία, όπου ξεδιήμασε τό πολεμικό που μένος με λόγια λ...

Τέλος, έπειτα από έξι μήνες, σηκώθηκε κ' έφυγε από την 'Ιταλία. Μα ούτε αυτή τη φορά πήγε στην έπανάσταμένη Πολωνία. Τράβηξε για τό Βερολίνο, όπου, ενώ οι συμπατριώται του, τους όποιους είχε κάνει με τά πειρήματα του να έπανάσταθουν, σκοπούνόντουσαν στα όδοφράγματα, έρωτεύτηκε μία όμοια Πολωνίδα. Πέρασε λίγο καιρό μαζί της κ' άφου χόρτασε τήν άγάτη της, τήν εγκατέλειψε άσπλαχνα, κάνοντας τήν να υποφέρει σκληρά.

Τ' άποτελέσματα της Πολωνικής έπανάστασεως, τήν όποια οι Ρώσους κατορθώνουν στο τέλος να καταπνίξουν, ύπηρεία τρομερά. Χιλιάδες Πολωνών, οι όποιου είχαν κατορθώσει να ξεφύγουν άπ' τό λεπίδι του Ρώσου, έφταναν πρόσφυγες μέσ' άπ' τήν γενική ή Ερώπη, στεργμένοι των πάντων, γιμνοί, λεινωμένοι. Τότε ο Μικιεβίτς, αντί να τους συμπόνηση, τόλμησε κίους να τους κατηγορήσει, ότι δεν είχαν πολεμήσει μέγρος έχουτόν, πέφτοντας ως τον τελευταίο έπάνω στα έρείπια της Βαρσοβίας! Τότε όμως ένας στρατηγός του άπάντησε :

—Ναι... Για να σάς δώσουμε άδικα μία ένκαρία για να τραγουθήσετε τις συμφορές μας.

Την ίδια στάση τήρησε και κατά τό 1846 και κατά τό 1848, όταν ή Πολωνία έπανάστασε και πάλι: Τη δεύτερη φορά μάλιστα έκανε μεγάλη θέρμω όγών τήν Πολωνική λεγεώνα, τήν όποια είχε οργανώσει στο Μιλάνο και ή όποια όμως δεν είχε παραταίο από διακόσους στρατιώτες. Κατόπι έστειλε τη λεγεώνα του στα πεδία των μαχών κ' αυτός, κάνοντας φρόνιμα, ξεναγήθηκε στο Παρίσι, όπου δεν έκανε τίποτε άλλο, παρά να παίρνει μέχρι του θανάτου του σ' άτέλειωτες πολιτισμοθεραπευτικές ασκήσεις με τους συμπατριώται του.

Αυτός ήταν ο Μικιεβίτς και αυτή ήταν ή ζωή του. Κι' όμως, παρ' όσ' αυτά, οι Πολωνοί τα σήμερα άδικα τον θεωρούν ως τον μεγαλύτερο ήρωά τους και ποιητή τους. Τους γοητεύει και τώρα, όπως τους γοητεύε και όταν ζούσε. "Όταν μιλούσε, κανείς δεν μπορούσε ν' άντιστάθ στη γοητεία των λόγων του. Άνορθωνόταν, τά μάτια του έλαμπαν και συναρπαστικές φράσεις έφύγαν άπ' τό στόμα του. "Ό, ό έλεγε, κανείς δεν τό λημονούσε ποτε. "Όσο μιλούσε, οι άνδρες ή γινότανταν θηρία άπ' τό μένος τους, ή ξεσπούσαν σε διάκρια και ή γυναίκες λιποθυμούσαν.

Ο Μικιεβίτς ήταν ο δημιουργός όλων των έπανάστασεων της Πολωνίας κ' έν τοίτσι δεν έπολέμησε σε καμιά. Μα τής έδωσε τά τραγούδια του και τά τραγούδια του αυτά συνετέλεσαν, ώστε να είνε σήμερα ή Πολωνία ανεξάρτητη κ' ελεύθερη δημοκρατία.

ΑΠΟ ΤΗ ΧΑΡΑ ΤΟΥ ΑΝΑ'ΕΛΛΑΔΙΝΟΣ ΗΛΙΟΥ

ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ

Οι 'Ιάπωνες έχουν εισαγάγει στα σχολεία τους τον παρακάτω δεκάλογο, τον όποιο άποστηρίζουν οι μαθητά:

- 1) Νά σέβαστε τον άποκροτόνα και ν' αγαπάτε την πατρίδα.
- 2) Πρέπει να φροντίζεις με κάθε μέσον για τους γονείς σου και να μην ξεχνάς πως αυτοί σε μεγάλωσαν και σε προστάτησαν όταν ήσουν μικρός κ' άδύνατος.
- 3) Οι άδελφοί πρέπει να ζουν πάντα άγαπημένω μεταξύ τους.
- 4) Καθένας πρέπει να βοηθή τό γέγονό του, φίλο ή ξένο, σε κάθε διασποή περιστασία που του παρουσιάζεται.
- 5) Πρέπει να άπέχετε από τήν ψευτιά και τήν ύποκρισία. Αυτό είνε ή πρώτη άρχή της γνώσεως.
- 6) Νά μελετάς τό παρελθόν και να μαθαίνεις τό παρόν.
- 7) Νά συμπόνησ τους άρρώστους και τους δυστυχείς και να τους βοηθής με όλες σου τις δυνάμεις.
- 8) Τό κακό μιλάνει στο σώμα από τό στόμα. Γι' αυτό να τρώς και να πίνεις μετρημένα.
- 9) Νά διατηρής πάντα ήμελες φιλοδοξίες, όσονδύποτε ταπεινή θέσι κ' αν έχης.
- 10) Νά άπολυθής πάντα τις ήθικές άρχές των προγόνων σου, και χάριν του ίδιου του έναντού σου και χάριν της οικογένειας σου.

